

Србија повторно сака да ја развлече работата околу Косово. А, како ако не со распишување нови избори, бидејќи од овие завршените нема резултат. Аналитичарите проценуваат дека исходот во резултатот би бил минимално променет во корист на радикалите, но би се добило во време. Меѓународната заедница ја има проценето играта.

Дали македонското раководство се истрча со прераното оценување на предлогот на Ахтисари за иднината на Косово? Не помина ниту еден ден од доаѓањето на финскиот дипломат во Приштина, а Хашим Тачи се "нацрта" во Скопје. Бараше поддршка, веројатно. И ја доби. Лично од премиерот. Тој уште не ја прочитал оригиналната верзија на документот, а ставот веќе го изнел.

Отако Ахтисари ја фрли косовската ракавица нештата почнаа да се видоизменуваат, но и да се враќаат сцените од блиското балканско минато. Дипломатите нудат некаков компромис за областа, а тензиите на двете страни растат. Ништо помалку од независност, ништо повеќе од широка автономија. Тоа се двата спротивставени концепта, кои никако не можат да се доближат. Деновиве Солана предупреди - не е исклучено решението да биде наметнато доколку Белград и Приштина не се договорат. Што ќе донесе таквата ситуација? Европа стравува од непоминување на Резолуцијата на Ахтисари во Советот за безбедност на ООН. Тука не е само Русија во прашање,

ТЕАТАР СО ВИСТИНСКИ ЖРТВИ

По насилните демонстрации во Приштина, во кои две лица го изгубија животот, регионот повторно почна да живее со стравот дека состојбите можат да излезат од контрола. Агим Чеку ја обвини полицијата дека употребила преголема сила. Тоа значи дека во сценариото на театарот,

кој го приредија организаторите на движењето "Самоопределување", не биле предвидени цивилни жртви. Веројатно, собирот требало да биде само контрапотег на она што Србите го направиле на северот од областа, без таков исход. Меѓународната заедница повторно, по којзнае кој пат, го осуди насилството, при тоа заборави дека токму со такво насилство, нивните балкански миленици, дојдоа до постигнувањето на целта. Истата таа меѓународна заедница не сака да реагира на новото раздвижување на вооружени групи во пограничниот појас кон Македонија. Не постоела опасност. Тоа е истата реторика од 2001 година. Не дај Боже да се повтори истиот оптимизам, кој го негуваа западните центри на моќта во тоа време.

туку и Кина. Обидот на Вашингтон и на Лондон да протуркаат нов план според кој Приштина еднострано би прогласила независност, а потоа државите билатерално да го признаваат Косово внесува раздор во ЕУ. Против таков план се Франција, Германија, Шпанија, Италија, Полска, Словачка... По сè изгледа, планот на Ахтисари и не е толку за воодушевување, како што беше кажано уште првиот ден по неговото презентирање. Стапиците кои тој со себе ги носи значат почеток на нов хаос на

меѓународната политичка сцена. На готовс се и Албанците и Србите. Западот нема да може да успее да ги контролира како некогаш. Тој е растргнат на неколку точки низ светот, па неговата слабост на Балканот е очигледна.

КОЛКУ

Во 2004 година, руски и американски експерти нацртале геополитичка мапа на Косово. Работата за тоа ја поттикнал Хенри Кисинџер. Русите се залагале на Србија да ѝ припаднат 30 отсто од територијата (северниот дел целосно и дел од централно Косово), додека

Американците се согласиле со само 20 отсто за Србите. Како компензација за останатите 10 отсто Американците наводно предложиле од три до пет милијарди долари во кеш, отпишување на долгот на Србија во висина од 14 милијарди долари и олеснување на пристапот во ЕУ. Овој предлог им бил понуден на Борис Тадиќ, Воислав Коштуница и на Млаѓан Динкиќ. Динкиќ веднаш го прифатил, Тадиќ бил воздржан, а Коштуница категорично го одбил.

НЕОЧЕКУВАН НАЦИОНАЛЕН НАПЛИВ

Радикализирањето на ставовите на политичките кругови во Белград се коси со стратегијата на Вашингтон, во која и воопшто не стоело дека Коштуница може да фати уште поконзервативна страна од радикалите на Шешељ. Во една таква ситуација, кога единствен човек со кого може да се преговара сега е Борис Тадиќ, Западот прави друга стратегија. Тадиќ мора по секоја цена

во власта. На ваков или на онаков начин, со или без "портокалова револуција", со или без повторување на октомвриското сценарио кога Милошевиќ беше соборен, Тадиќ мора да ги совлада политичките противници. Но, како кога Коштуница и Николиќ имаа 128 пратеници во новиот состав на српскиот Парламент. Уште ако им се додадат и 16 пратеници од социјалистите на Дачиќ, драмата би била уште подраматична. Јасно е дека од составот на белградската Влада ќе зависи и текот на случувањата околу Косово. Еден демократски амбиент, кој би го предводел Тадиќ е добредојден за Брисел и за Белата кука, но веројатно тешко ќе се дојде до нов амбиент. Србија повторно сака да ја развлече работата околу Косово. А, како ако не со распишување нови избори, бидејќи од овие завршените нема резултат. Аналитичарите проценуваат дека исходот во резултатот би бил минимално променет во корист на радикалите, но би се добило во време. Меѓународната заедница ја проценила играта. Но, в ред. Го толерира тоа. Ќе има мало одложување на преговорите за атер на Белград. Националистичкиот наплив кој ги зафати Србите беше по малку неочекуван од западните кругови, ако се има предвид дека референдумот за Уставот на Србија едвај ја премина линијата за да биде прогласен за успешен. Сега нештата се сосема поинакви. Белград е решен дури и на зголемување на тензиите, па и создавање нов ограничен судир на Косово, со цел да се прикаже способноста на српската страна дека не е толку слаба како што многумина претпоставуваат.

Вашингтон верува дека Србите можат свесно да ја ризикуваат иднината недавајќи го Косово. Подготвени се дури да ги прекинат односите со сите оние кои ќе посегнат по територијалниот интегритет на државата. Тоа е голем ризик. Некои го оквалификуваа како чекор кон нов изолатизам на Белград, но работите не стојат така како во ерата на Милошевиќ.

На Европа не ѝ е потребна иста Србија како во минатото, особено не сега кога нејзините соседи Романија и Бугарија станаа составен дел од европското семејство. Србија денес се чувствува понижена. Ангела Меркел повикуваше на спротивното, да се најде решение за Косово со кое Албанците ќе го добијат она што го бараат, но не по цена Србија да се радикализира и да се понижи. Како што тргнале работите, Ахтисари веројатно го направи она на што Меркел предупредуваше како на негативна консеквенца. Може ли сега да се ублажи шокот? Ахтисари не оста-

ЧИНИ КОСОВО?

Ако цивилната Мисија на Косово ја чини Европската унија, тогаш Македонија согласно Спогодбата за стабилизација и асоцијација автоматски го признава Косово без да дава конкретна изјава или став за тоа. Македонија, Албанија и другите од регионот на Косово треба да му го гарантираат постоењето, а Косово на земјите од опкружувањето да им го гарантира планот на Ахтисари. Што се однесува до планот за Косово, Ахтисари буквално го преслика австрискиот државен Договор од 1955 година за неменливост на границите.

СЛОБОДАН ЧАШУЛЕ

ва простор за тоа и покрај преговорите кои се навестуваат. Вели, немало да има значителни корекции во нацрт-планот. Зошто тогаш преговори? Малку нејасно и контрадикторно.

Целата работа станува уште похаотична и поперверзна по изјавата на Чеку во која вели дека косоварите имале намера да ѝ помогнат на Србија полесно да го преживеела шокот. Нор-

ката на западните земји да ја интегрираат Србија во оваа воена асоцијација, која се смета за предворје на НАТО.

Очигледно, Косово од Србија не може да се издвои ниту со членство во ЕУ, ниту со пари, ниту со некакви концесии. Барем во овој момент тие не прифаќаат такви опции. Заткулисно од одреден број српски играчи, Косово е на продажба, на лицитација. Само прашуваат "кажете колку треба, една, две, пет милијарди долари?". Други ќе се прашаат

Македонија е лабораторија за изведување експерименти врз Албанците, дури и пред Србија тоа да го прави на Косово. Експоненти на една таква политика се луѓе кои сè уште се присутни во македонската политика. На пример, Глигоров повикуваше на создавање коридор за пренесување на Албанците од Косово преку Македонија во Албанија во времето на кризата.

МЕНДУХ ТАЧИ

мално е кога се тресат вербализми со таков вокабулар фрустрациите кај другата страна да растат. Потоа зачудуваат постапките зошто сè повеќе струи во Србија иницираат проекти за раскинување на односите со сите лошо настроени кон Србија, зошто опаѓа желбата кај граѓаните за пристапување во ЕУ и сл. Пишувачите на иднината на областа не ги зеле предвид последиците кои допрва ќе произлегуваат.

КОСОВО НА ПРОДАЖБА?!

Политички кругови во Белград сè почесто го прозиваат претседателот Борис Тадиќ дека е задолжен од Западот да го амортизира шокот кој им го приреди Марти Ахтисари со планот за Косово. Наводно, Тадиќ постојано добива инструкции да го омекне ставот на Коштуница и конечно да формираат Влада која пофлексибилно ќе му пристапи на проблемот. Всушност, тој пред изборите ја подготвуваше српската јавност дека Косово ќе стане независно, но очигледно таа како да не сакаше да го слуша и да ја прифати реалноста. За разлика од него радикалите и демократите на Коштуница круто стоеја на ставот дека "Косово е и ќе остане дел од Србија". Се разбира, Србите отсекогаш сакале да слушаат такви реторики. Но, не им помогна ниту членството во Партнерството за мир за да размислуваат поинаку. Се очекуваше ублажен став за Косово токму поради одлу-

"па, зарем тоа е можно?". Три милијарди долари е почетната цена Косово да се издвои од Србија. Тоа е план кој датира уште од 1995 година, за време на владеењето на Слободан Милошевиќ. Веднаш по дејтонското заседание, планот за продажба на Покраината во јавноста го изнесе аналитичарот од Приштина, Шекељзен Малиќи, кој понудил сума од 2,5 милијарди долари, која би ја добил

Предлогот на посредникот Ахтисари за распуштање на Косовскиот заштитен корпус и формирање на Одбранбени сили на Косово е неприфатлив. Јасно е дека еден од најголемите предизвици во остварувањето на проектот е судбината на КЗК. Наш предлог е одбранбените сили да произлегуваат токму од КЗК, бидејќи тие нема од каде да обезбедат кадар освен од косовскиот корпус, а во оспособување на овој корпус е вложен голем труд.

АГИМ ЧЕКУ

Белград доколку се согласи Косово да стане независно. Во јануари 2005 година Светска банка даде проценка само на рудните богатства на Косово. Станува збор за минерални резерви проценети на речиси 14 милијарди евра. Оттука, трите милијарди долари кои некој ги заговара се само приказна за мали деца.

КОЈ ЈА НАТЕРА МАКЕДОНИЈА ДА ГО ПРИФАТИ ПЛАНОТ?

Дали македонското раководство се истрча со прераното оценување на предлогот на Ахтисари за иднината на Косово? Не помина ниту еден ден од доаѓањето на финскиот дипломат во Приштина, а Хашим Тачи "се нацрта" во Скопје. Бараше поддршка, веројатно. И ја доби. Лично од премиерот. Тој уште не ја прочитал оригиналната верзија на документот, а ставот веќе го изнел. Нестратешки по малку. Нејсе. Дали ставот на Скопје беше нарачан и однапред познат, времето ќе покаже. Но, и покрај залагањата на Македонија да остане неутрална во косовскиот случај, во услови кога Белград се чувствува поразен, а Приштина победник, ставот на Груевски е повеќе од пристрасен. Тоа што се гарантира одбележување на граничната линија во делот на Косово не е доволен показател дека Македонија веќе треба да го соопшти ставот. Зошто Хрватска молчи, зошто Црна Гора не се огласува, каде се Бугарија и Словенија, кои за време на преговорите имаа јасни ставови? А, сега замолчија.

Проактивната политика кон Косово кон која се стремат некои наши политичари може да создаде повеќе хаос, отколку помош некому. Ваквиот став на

Македонија, кој е полуофицијален, веќе создаде гнев во Белград. Прашање е само како ќе ни се реваншираат сè порадикалните српски кругови кои не го даваат Косово на начин како што предлага Ахтисари. Македонија веќе е посочена како прва земја сосед од регионот, која го прифатила проектот на стариот Финец.